Savaitinis Laikraštis
Žvaigzdė
išeina kas Petnyčia.
Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 doi.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.
Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada. Pa.
Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed:
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879.

„Published and distributed under permit (No.833), autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Philadelphia, Pa. By order of the President, Will H. Hays, Postmaster General.

Nr. 36 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, D. 8 RUGSEJO (SEPTEMBER), 1922 M. Metai XXII.

LIETUVA REIKALAUJA TEISYBĖS NUO ANTANTOS

Vyriškas Atsakymas.

LIETUVOS VYRIAUSYBES ATSAKYMAS AMBASADORIU KONFERENCIJOS PIRMININKUI.

Lietuvos pripažinimo de jure klausimu.

Jo Ekscelencijai Ponui Raimondui Poincarė Ambasadorių Tarybos Pirmininkui
Paryžius.

Kaunas, 1922 m. Rugpiūčio 4 d.

Pone Pirmininke!

Lietuvos Vyriausybė didžiausiu pasitenkinimu priėmė Ambasadrorių Konefrencijos notą, kur jai pranešta apie Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Italijos ir Japonijos Vyriausybių nutarimą pripažinti Lietuvos Vyriausybę de jure.

Kai del sąlygų, su kuriomis Konferencija laikė savo pareiga tą pripažinimą surišti, aš turiu garbės pareikšti štai ką:

Lietuvos Vyriausybė, kuri pasirašė Barcelonos Konvenciją ir Statutą del internacionalės reikšmės plaukiojamųjų vandens kelių sutvarkymo, yra parodžiusi savo įsitikinimų, kad plaukiojimo laisvė ir vėliavų lygybė tiems, vandens keliams yra reikalingi. Todel ji sutinka ištisai ir pilnai priimti ir saugoti Versalės Traktato nustatymus kiek jie liečia Nemuno navigacijos sutvarkymą.

Kadangi minėti Versalės Traktato nustatymai yra taikintini tiktai taikos metu, Lietuvos Vyriausybė nesivėlins su jais susiderinti tuojau, kai tik Lenkija, kuri prieštaraudama savo iškilmingiems pasižadėjimams Lietuvai, laiko dabar Lietuvos teritorijas, grąžins garbę savo parašui ir tuo būdu leis Lietuvai užmegsti su ja draugingus santykius ir atidaryti Nemuną laisvai navigacijai.

Lietuvos Vyriausybė taip pat yra įsitikinusi, kad po jos pripažinimo de jure Santarvės ir Sąjunginės Valstybės nematys daugiau jokios kliūties Klaipėdos teritorijai prie Lietuvos prijungti. Lietuvos Vyriausybė su dėkingumu prisimena (Santarvės) Vastybių atsakymą Vokiečių Delegacijai Taikos Konferencijoje 1919 m. birželio 16 d., kur yra pareikšta, kad „kalbamasis kraštas visada buvo Lietuvių" ir kad „Klaipėda ir jos sritys būsiančios perduotos Santarvei ir Sąjunginėms Valstybėms, nes Lietuvių teritorijos statutas dar nėra nustatytas". Kadangi tas nustatymas dabar reikia laikyti Lietuvos Vyriausybės pripažinimu de jure jau įvykintu, tai Lietuvos Vyriausybė tikisi, kad Santarvės ir Sąjunginės Valstybės teiksis padaryti nutarimą kai del perdavimo Lietuvai visų teisių ir titulų į Klaipėdos kraštą, kuriuos josios laiko, eidamos Versalės traktato 96 straipsniu.

Prašau priimti, Pone Pirmininke, mano labai aukštos pagarbos pareiškimą.

V. Jurgutis,
Lietuvos Respublikos Užsienių Reikalų Ministeris.

Pilniausiai pritardami šiam rimtam Lietuvos Užsienių ministerio atsakymui Antantos Valstybėms ant anų paskelbto su neteisingomis sąlygomis Lietuvos Respublikos pripažinimo, šitame Žvaigždės numeryje perspaudiname iš Trimito, Saulių organo vedamąjį straipsnį. Tas straipsnis parodo tikrą dalykų stovį musų tėvynėje kartu ir žmonių nusistatymą. Tesujudina jis ir musų Amerikos lietuvių visuomenę pamiršti liki laikui partijų ir asmenų (Bielskis et consortes) — L. Missijos personalo—reikalusir te pažadina viusus rupintis atsakoma pašalpa tėvynei Lietuvai. Red.

Pripažinimo kaina.

Jau kuomet mėnuo suėjo, kaip Antantos Ambasadorių Taryba, kurią prižiūri Versalės sutarties vykinimo, pasiūlė pripažinti mūsų valstybę de jure, jeigu mūsų valdžia prisižadės pasirašyti Versalės sutartį, kurioje numatyta Nemuno padėtis, kaipo internacionalės upės. Rašte pasakyta, kad atsakymas turi būti aiškus ir griežtas, ar Lietuvos valdžia sutinka, ar ne, bet negalima duoti atsakymas su visokiomis pastabomis del sutikimo.

Jau pats rašto tonas rodo, kad mums siūlomas keistokas pripažinimas. Iš Lietuvos valdžios prisimygę klausia ar ji ima pripažinimą tomis išlygomis, kurios jai praneštos. Vadinasi pačios didžiosios valstybės, kurios siūlo šį pripažinimą, tartum abejoja, ar jų pasiūlymas bus primtas.

Norint suprasti, ko reikalauja didžios Valstybės, taip vadinamoje Antanta, iš Lietuvos už pripažinimą de jurę, reikia išaiškinti, kas atsitiktų, jeigu Lietuva pripažintų be jokių sąlygų Nemuno kelią lygiai atviru ir prieinamu viesiems, arba, sakant vienu žodžiu, tarptautiniu. Sian klausiman atsakyti galima kitu klausimu, kam parūpo šiandien Nemuno kelias?

Neigiamai atsakant reikia pripažinti, kad jis parūpo visai ne tiems, kas rašė Versalės sutartį ir visai del kitų priežasčių, nei apie kurias galvota per taikos konferenciją. Per derybas Paryžiuje visos didesnės upės Europoje, tiksliau, vidurinėj Europoje, pripažintos tapo tarptautinėmis — Reinas, Elba, Visla, Nemunas (iki Gardino). Tada norėta anglų ir kitų atvežti šiais keliais savo prekių į kraštus, per kuriuos jos plaukia. Be to norėta palengvinti kai-kuriems kraštams pasiekti per upes jūrių, kaip, sakysime, Cekoslovakams.

Kaip dabar reikalai stovi, aišku kad nei anglai, nei francūzai, nei belgai neveš savo prekių laivais Kaunan ir dar mažiaus Gardinan. Jei negalima dabar — ir šis dabar tęsis dar ilgus metus — vežti Nemunu užsienio prekių Lietuvon ir kur kitur, tai, jeigu dabar besirūpinama jo sutarptautinimu reikia, kad kam tai rūpi išvežti bekilūčių šiuo keliu parduotus daiktus.

Kam rūpi važiuoti Nemunu ir kas? Aišku, kad ne lietuviams. Jie galėtų naudotis Nemunu be jokio leidimo ar jo padėties pakeitimo. Tada lieka vieni lenkai. Lenkai nori plukdyti Nemunu svetur Lietuvos miškus. Daug jie išpardavė anglams Beloviežos girių, nemaža prikirto parduoti svetur Vilnijoj girių, kurių kitu keliu, nei Nemunu, arba visai negalima išvežti arba be galo brangiai apsieitų toksai išvežimas.

Ne vieni lenkai čia interesuoti. Jų reikalavimus remia tie anglai su francūzais, kurie pirko iš jų miškų, ir tai anglai tiek įtekmingi, kad galėjo paveikti į savo valdžią. Ar gali lietuviai sutikti leisti per Nemuną vežti lenkų naikinamą Lietuvos turtą? Niekados — toks vienbalsis visų lietuvių atsakymas. Kai paprastai, sutarptautinus kurį vandens kelią, pakraštinėms valstybėms būna iš to kartais nemaža naudos. Tas kelias būna gerinamas, gilinant ir reguliuojant upės bėgį. Vienas kraštas neturėtų tiek pinigų, o kai susideda eilia kraštų, darbas būna padarytas. Pagerinus vandens kelią, judėjimas tampa didesnis, lengviau atvežti kraštui svetimų prekių, lengviau išvežti savo išdirbinius svetur. Taigi greta su neigiamoms pusėms upės sutaprtautinimas atneša ir teigiamų.

Tik Nemuno sutarptautinime, matydami visus blogumus, mes nerandame nieko gero. Plukdyti sieliams nereikia jokio pagerinimo upės bėgio. Plaukymo Nemunu jie nepagerins, o dar apsunkins. Materialiu žvilgsniu lenkams iš to būtų visa nauda, o lietuviams visa nenauda.

Bet čia yra be materialės pusės, dar rimtesnių mūsų ateities žvilgsniu dalykų. Gavę išėjimą Nemunu, lenkai Vilniuje sustiprėtų. Dabar jų padėtis tenai nepakenčiama. Negalėdami nei vandeniu nei gelžkeliu nieko vežti svetur per vakarų Lietuvą, jie veik visai nieko negali išvežti: vežti per Lenkiją begalo toli, begalo brangu, vežti per Latviją irgi toli ir reikėtų latviams mokėti muitas.

Jei lietuviai neleistų Vilnijon maisto, kurs ten patenka šmugelio keliu ir neleistų nieko ten įvežti gelžkeliu ir išvežti Nemunu, per kurį metą lenkai Vilnijoje visai uždustų ir savo kailiu patirtų, kad Vilniui lemta žūti, jeigu jis nebus lietuvių rankose.

Jeigu mūsų valdžia atidarytų jiems Nemuno vartus, tada jie Vilniuje sustiprėtų. Pirmų pirmiausia jie pasistengtų vartus atidaryti plačiau: paskui Nemuną ateitų Vilnijos eilia. Nusileidus veinur, tektų nusileisti ir kitur.

Be to, besinaudodami mūsų upėmis, lenkai ant kiekvieno žingsnio mus provokuotų. Incidentams tada nebūtų galo. Jų tikslas skverbtis vis gilin į Lietuvą, kol jos visai nepaglemš.

Sunku būtų jiems spirtis. Gavę išėjimą iš Vilniaus į Vakarus Nemunu, jiems galutinai tektų Vilnius kartu su Klaipėda, kuriuodu taptų pripažintu Lenkijai. Esant tada Lenkijos apsuptiems veik iš visų pusių, begalo sunku būtų mums išlikti nepriklausomiems. Visi lietuviai suprato šį pavojų, kurs gręsia iš tokio pripažinimo. Labai tiksliai buvo pastebėta, kad siūlomas Lietuvos pripažinimas de jure faktinai pražudytų Lietuvą. Geriaus būti Lietuvai kad ir nepripažintai, nei išnykti pripažintai.

Dar ir kitą kenksmingą reikšmę turi šis pasiūlymas pripažinimo de jure. Mat Versalės sutarty numatyta, kad rytų sienas Lenkijai nustatys toji pati Antanta. Jeigu mūsų Valdžia pasirašytų Versalės sutartį, Antanta laisvai pripažintų Vilnių ir visą Vilniaus sritį lenkams, ir Lietuva turėtų nusilenkti ir sutikti, nes tai atatiktų Sutarčiai, kurią Lietuvos Valdžia pasirašė ir davė savo sutikimą, kad ji būtų vikinama viuose punktuose. O kad atidavimas Lenkijai visos Vilnijos su mūsų sostine Vilniumi gali įvykti, dalykas aiškus. Antanta, kuri nori kodaugiausia gauti atlyginimo iš Vokietijos yra labai susirūpinusi pastarosios ekonominiu padėjimu ir stengsis visokiais būdais Vokietiją palaikyti. Ypač tai daro ir darys Anglija. Labiausiai kenkia Vokietijai tai Dancigo koridorius ir, žinoma, Antanta eis prie jo panaikinimo. Bet tada reikia kompensuoti Lenkiją, o taip gi duoti jai prie jūrių išėjimą. Ir galimas daiktas, kad mūsų valdžiai pasirašius Versalės sutartį, Dancigo laisva valstybėlė (freistadtas) būtų pakeista Klaipėdos kraštu, kurs tektų visai Lenkijai, o Nemunu Lenkija turėtų su šiuo kraštu puikiausią, susiekimą. Plukdant Nemunu medžius, jie taip pat sustiprintų ekonominę padėtį Klaipėdos sryties, nepriklausomos visai nuo Lietuvos. Kadangi Versalės sutarty numatyta, kad vienai kuriai valstybei pareikalavus neitralizuotą upę valdyti, turi būt sudaryta tam tikra komisija, iš Antantos atstovų ir užinteresuotų valstybių atstovų, tai žinoma, lenkai tuojau pareikalautų sudarimo tokios komisijos ir joje, be abejo, vadovautų francūzai ir lenkai, kurie darytų nuolatinius incidentus ir kištųsi net į vidurinę Lietuvos tvarką. Tokiu būdu lenkai ne tik apsuptų Lietuvą iš visų pusių, bet įsiterptų į jos vidurį, suskaldytų į dvi dalis ir kamuotų tol, kol ją visai sugriautų ir prijungtų prie Lenkijos. Tokiu būdu pasirašymas Versalės sutarties mums gręsia didžiausiu pavoju ir mes turime reikšti savo nuomonę visais būdais (peticijomis, rezoliucijomis) ir remti savo valdžią sunkioje kovoje už Lietuvos nepriklausomybę ir duoti jai moralės paspirties atsisakyti nuo pražūtingo Antantos mums pasiūlimo.

Negalima sakyti, kad pripažinimas neturi jokios vertės. Jis buvo labai svarbus prieš porą metų, kada su pripažinimu buvo surištas kreditų gavimas. Tada buvo norinčių amerikiečių ir anglų įdėti nemažus kapitalus Lietuvon. Kas juos tada baidė — tai Lietuvos nepripažinimas de jure. Dabar Lietuva tiek jau sutvirtėjo, kad gali be tų kapitalų gyventi toliau, kaip iki šiol gyveno.

Siandien mums pripažinimas turi grynai politinės reikšmės, nes šiuo žvilgsniu jis sustiprintų mūsų padėtį Europoje. Iš kitos pusės — tai tautos garbės dalykas. Pripažinti latviai su estais, o lietuviai išskirti vieni, vadinasi vieni lietuviai skaitomi nevertais pripažinimo.

Pripažinimas mums pageidaujamas, delto negalima abejoti nei valandėlės, bet lygiai aišku, kad mes negalime mokėti už jį valstybės likimu, savo faktinos nepriklausomybės išsižadėjimu. Jei mūsų kraštas sugebės susitvarkyti, tai bus pripažintas be jokių sąlygų ir su juo turės skaitytis kitos valstybės. Mūsų likimas, mūsų laisvė mūsų pačių rankose. . . .

(„Trimitas".)

SKUNDAI SLEGIAMUJŲ LIETUVIU IR GUDU.

Kaunas. Siomis dienomis atvykusi iš Vilniaus ir Gardino apskričių gyventojų delegacija įteikė Lietuvos respublikos prezidentui ir svetimų valstybių atstovybėms Kaune šitokį skundą ant lenkų už varomą jų priespaudą užgrobtame krašte:

„Jo Ekscelencijai
P-nui Lietuvos Respublikos Prezidentui
(Nuorašai visiems Eropos ir Amerikos valstybių atstovams Lietvoje).

Memorialas.

1922 m., liepos mėn. 25 dieną mes, žemiau pasirašę lenkų Vilniaus ir Gardino krašte apkupuotų valsčių įgaliotiniai, prašome Jūsų pranešti svetimų valstybių ir Tautų Sąjungos žiniai, ir prašyti jos, kad ji kaip galima greičiau paskirtų tarptautinę komisiją, kuri ištirtų, kaip lenkai okupantai spaudžia, tyčiojasi ir kankina tų jaunuolių tėvus ir gimines, kurie nepripažįsta okupantų, nedalyvavo „Vilniaus Seimo" rinkimuose ir nenorėdami tarnauti lenkų kariuomenėje, slapstosi miškuose:

1. Pririša prie kojų lentą ir muša per ją plaktuku iki kankinamajam pradeda eiti kraujas iš nosies ir ausų; paskui vos gyvą meta ir užleidžia šunimis (matyt, ima pavyzdį iš Bičer Stou rašinio „Dėdės Tomo trobelės"). Taip pasielgta su Dimitriju Butko, Gardino apskr., Berutų kaimo seniūnu.

2. Primušto gyvą kūną, žaizdas pabarsto druska, o paskui piudo šunimis. Taip pasielgta su Vladimiru Vasilevičium, kurio brolis atsisakė stoti į lenkų armiją (Berštų kaimas, Gardino apskrities.)

3. Inkaitintus šompolus įsmeigia į kojas — Juozui Sergeičikui 47 m. amžiaus už sūnų — partizaną (Berštai, Gardino apskr.)

4. Primušė ir dviem valandom pakorė už kojų V. Voronko (Berštų kaimo seniūną).

Primušė neščią moteriškę už sūnų ir ji gimdė pirm laiko — Marę Seštaviekienę 33 m. amžiaus, Berštai, Gardino apskr.

6. Primušė ir šunimis užpjudė Aleksandrą Gurskį, Sukarų kaimo, Berštų valsčiaus, Gardino apskr.

7. Žandarai primušė Tomą Sočosnulevičių Marcinkonių kaimo užtai, kam šis neleido žandarams ganyti arklius savo pievoje.

8. Beveik mirtinai primušė neščią moterį ir jos seną 78 m. tėvą Edvardą Akseną, Kroklių kaimo Rodunės valsčiaus už tai, kad tos moteries vyras nėjo savo noru į lenkų kariuomenę.

9. Primušė Vasilių Dobrovolskį už tai, kad jo brolis nėjo į lenkų kariuomenę. (Obračių kaimas, Ostronų valsčiaus. Lydos apskr.).

10. Užmušė Vasilių Krašicą ir jo sūnų, kam pastarasis nestojo lenkų kariuomenėn, o slapstėsi miške.

11. Užtat, kad Jonas Byrkač nenori eiti į lenkų kariuomenę ir slaptosi miške, užmušė jo tėvus, gi jo kaimynus beveik mirtinai primušė ir visą jų turtą užgrobė...

Kalėjimai kimšte prikimšti okupuotų kraštų gyventojais. Bendrai sakant, visus Gardino, Lydos, Trakų apskričių gyventojus kuo žiauriausiai kankina, o jų turtą užgrobia.

Žandarai ir kareiviai visai apiplėšė šiuos Trakų apskr. kaimus: Marcinkonis, Lipicą, Sumus, Krokšlius, Kabelius, Darželius, Margevičius, Kapeniškius ir t.t.

Lydos apskr. apiplėšti šie kaimai: Zeniakai Ališkaučiai, Naujadvaris, Ostrina, Obručiai, Ribokai, ir k. Gardino apskr.: Berštai, Sukarai ir visa eilė kitų kaimų. Pažymėtieji faktai tik dalinai vaizduoja lenkų smurtą ir yra maža dalelė to, ką daro lenkų okupantai su nuvargintais Vilniaus ir Gardino kraštų gyventojais?

Po memorijalu eina 37 delegatų parašai Gardino apskrities — Berštų, Verceliškių, Gožonių, Skidelio, Lošonių, Indūros, Porečės valsčių;

Vilniaus apskrities Marcinkonių, Rodunės, Naujadvario, Sobakino, Ostrinų, Rožankos ir Sučino valsčių;

Švenčionių apskr. Melagėnų ir Tverečiaus valsčių. Po nuorašu pasirašę delegatai: sprendžiant iš pavardžių — 2 gudai, 1 lietuvys ir 1 žydas. Jie pristatė pasirašytą visų įgaliotinių protokolą, kuriuo 4 delegatams pavesta padavinėti prašymus — skundus. (Elta.)

—o—

Chicagos bankierius lietuvis Zigmas Mickevičius atidaro Siauliuose (Lietuvoje) milžinišką gyvulių skerdyklą su šaldinyčia ir trąšų dirbtuve „Patrimpas". Tas pats chicagietis suorganizavo kitą akcinę bendrovę „Gubernija", kuri nupirkus Siauliuose malūną, lentpiūvę ir bravorą.

PARDAVE BIELOVIEŽO MIŠKUS.

Vilniuje einąs rusų kalba laikraštis „Vilenskoje utro" Nr. 258 paduoda baisią žinią, kad Lenkija pardavė visą garsiąją Bieloviežo pušča — miškus. Anot to laikraščio, ištisus metus tęsėsi Lenkų valdžios derybos su viena anglų firma, kurios vedėjai ir didžiausi kapitalistai yra Mak Dugal ir Ž. Kolder. Sutartį pasirašė Varšavoj š. m. birželio 14 dieną. Parduota visas miškas su sąlyga iškirsti ir žemę iš po miško paruošti arimui. Lenkų valdžia pasižadėjo duoti kasdien po 100 vagonų miškui vežti. Firma įnešė 400.000 svarų sterlingų, kaip sutarties vykdymo užstatą.

Sutartį ruošiant dirbo kelios lenkų ministerijos. Tiek žinių paduoda laikraštis apie tą baisų pasikėsinimą ant svetimos šalies turto.

Bieloviežo miškas yra toks didelis ir turtingas milžinais medžiais, kad tokio kito Europoj nėra. Nuo senų laikų jis nekertamas ir saugojamas, kaip didelė brangenybė. Rusų caro vyriausybei prieš karą užsienių turtuoliai už jį siūlė didelius pinigus. 1908 metais buvę pasiūlyta už visą Puščą du milijardai aukso rublių. Bet caras geriau skolino pinigų, o Puščos vis tik nepardavė. Karo metu Vokiečiai buvo įleidę savo kirvį į tuos miškus, bet tokiems didžiausiems plotams sulyginti neperdaugiausia žalos padarė. Nuskurę lenkai nepasigailėjo svetimos šalies Baltgudijos brangiausio turto! Miškais jie nori palopinti savo irstančią ir griūvančią valstybę. Beginkliai baltgudžiai imasi žiaurių priemonių, kad apsaugojus savo krašto brangenybę nuo išnaikinimo. Jie užpuldinėja ant kirtikų, tuo juos atbaidydami nuo darbo sukirstą mišką dūmais paleidžia, gelžkelius ardo, tiltus sprogdina.

Baltgudiją ir Lietuvos Rytų kraštus lenkai kėsinasi galutinai suubagint, išnaikindami tų kraštų turtą ir papuošalą — miškus. („Trimitas.")

ANGLIJOS KARES LAIVAI ATPLAUKE IN SMIRNA. Smirna, rugs. 4 d. Britanijos karės laivas Iron Duke su komanduojančiu Viduržemio jūrių laivyno admirolu ir King George V, atplaukė čion saugoti krikščionių nuo turkų nacijonalistų antplūdžio. Krikščionys bėga iš evakuotos graikų armijos teritorijos bijodami turkų užpuolimo.

Anot depešų iš Atenų, turkai pagrobė ir Ušak'ą, Mažojoj Azijoj, ir Brusa netrukus pereisianti į kemalistų rankas.

Iš Angoros gi pranešama, jog trįs graikų armijos korpusai Eski—Sehr kirsny graikų - turkų fronte tapo sunaikinti, ir graikai atsitraukią betvarkėje. Turkai tik per dvilyką mylių esą nuo Brusos.

Rymas, rugs. 4 d. Ali tethy Bey, turkų nacijonalistų Vidaus reikalų Ministeris iškeliaudamas iš čia šiandien į veneciją pasakė, kad Angoros Valdžia esanti pasirengus susitaikinti su Graikija, kai graikai evakuos Mažąją Aziją ir Trakiją.

—o—

AIRIAI MAISTININKAI, anot kabelių iš Dublino rugs. 4 d. sunaikinę istorijinį Airijos rūmą Gore Balina'e. Beto jie sudegino laukuose ūkininkų šieną ir šiaip javų daug pietinėje Tipperary dalyje.

—o—

BELGIJA RUOSIA NAUJA KONFERENCIJA. — Paryžius, rugs. 4 d. Neužilgo Belgijos Valdžia išsiųs pakvietimus Konferencijon tikslu aptarti tarptalkininkinės skolos ir Vokietijos karo atlyginimus. Laikas tai Konferencijai skiriamas lapkričio vidury.

—o—

KAIZERIO KAPELIONAS PASIMIRE. Berlynas, rugs. 4 d. Čia pasimirė šiandien Dr. Ernst Dryender, aštuonesdešimties metų senumo Vokiečių kaizerio rumų kapelionas, kuris tris Hohenzollernų generacijas krikštijo, tuokė ir laidojo.

—o—

LYGA POSEDŽIAUS. Geneva, Rugs. 30 d. Ryt atsidaro čia Tautų Lygos posėdžiai, vyriausia pašvęsti Austrijos ir nusiginklavimo interesams. Tuose posėdžiuose atstovų būsią nuo keturiasdešimts penkių valstijų.

—o—

KIETUJU ANGLIU STRAIKAS PASIBAIGE. Angliakasiai grįžta darban senomis algomis. Kontraktas tarpe mainierių unijos ir kompanijų padarytas iki rugp. 31 d. 1923 m.

LIETUVOS PINIGINIO VIENETO INSTATYMAS.

Rugpiūčio 9 d. St. Seimas trečiuoju skaitymu priėmė tokį įstatymą:

§ 1. Lietuvos Respublikos pinigų sistema — paremta auksu. Piniginiu vienetu laikomas Litas. Litą sudaro 100 centų. Litas turi 0,150462 gramų gryno aukso vertybės.

§ 3. Esamieji apyvartoj Lietuvos sienose mokamieji ženklai, os markės, ostrubliai, taip pat kursuojančios Lietuvoj Vokiečių Vasltybės markės, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio kiekvieną savaitę ar dažniau nustatomuoju kursu, keičiamos — į Lietuvos litus per 3 mėnesius nuo Lietuvos piniginio vieneto įvedimo dienos.

§ 4. Invedus Lietuvos piniginį vienetą — litą visi aktai, dokumentai, skolų ir pasižadėjimo raštai, depozitai ir įvairios rūšies sutartys apmokėjimai ir atsiskaitymai daromi litais. Anksčiau sudaryti ostmarkių, ostrublių arba kitų piniginių vienetų dokumentai ir aktai, vienai pusei reikalaujant, pildomi Lietuvos litais įmokėjimo termino diedons kursu. Apie kitų pinigų dienos kurso nustatymą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris leidžia instrukciją.

§ 6. Šį įstatymą vykdo Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris. (Elta).

Rudaminos Piliakalnis.

Kelionės inspudžių bruožai.

(Tąsa.)

Kalaipėdos krašto paso išsirūpinimas. Kad gavus galimybės išlėkti į platų pasaulį prisiėjo pasirūpinti užsienio pasu. Lietuvoj jo neišsiėmiau, nes nenorėjau „šmaruoti", o vaikščioti nuo Ainošiaus prie Kaipošiaus ne mano būdui. Pabaudęs greičiau gauti ir pamatęs, kad su mūsų „biurokratais" nesusikalbėsi — spioviau ir išvykau be jų malonės.

Jie greičiau duoda kokiam Maušiui, bet ne savo tautiečiui.

Pasiteiravau ar nebūtų galima išsirūpinti Klaipėdos krašto pilietybę (juk vis vien Lietuva) ir išgauti užsienio pasą. Gerų žmonių padedamas pradėjau žygiuoti. Prancūzai labai prielankiai sutiko tai padaryti. Iki gauti pasą gyvenau pas savo tautietį N. N.

Laikas labai greitai bėgo. Išgirsdavau labai įdomių žinių. Kiekviena diena praleista gerb. N. N. tautiečio namuose mane darė gyvenime praktikos žmogumi. Idėjos pamaži užleisdave vietą grynajam realumui. Beto, jis stengėsi kuodaugiausiai man suteikti praktikinių žinių, kad išlėkęs pasaulin mokėtau gyventi.

Mano viešėjamuoju metu pas jį atvyko svetys. Buvo tai rusė pabėgėlė, kurią patiko skaudi nelaimė, kai ir daugumą jos tautiečių.

Stai ištraukos iš mano dienyno, kuriame užrašiau daug įdomių žinių ir faktų. Vieni skelbtini, kiti kol kas ne. Paduodu žodis žodin, bet kai ką apleidžiu:

4. XI. Rusas visados savo ypatybėmis reiškiasi. Būki jis aristokratas, būki paprastas kaimietis, o vis: rusu atsiduoda. Tai ryškiai matosi ir iš p. N. N. viešnios aristokratės. Ji nūnai begalo linksma. Dirbtinai linksma— „linksmosios", įtraukus. Mat vargšė nori užlieti alkogoliu savo nelaimes!

Vakaro metu ji daug, daug porino man iš savo praeities. Porino kone apie visą savo gyvenimą. Neslėpė nieko. Taipgi pasakojo, kai Vrangeliui traukiantis (Krymo pussaly) netekus laive vietos rusų karininkai žudėsi. Gyvi nepanorėjo pasiduoti į bolševikų rankas.

Baisus tai buvo reginys! Brr... Net šiurpas ėmė beklausant. Ir vis tai dėjosi jos akyse. Rods tenai taip pat bolševikai suėmę daugumą išžudė. Tarpe jųjų nužudė josios artimuosius asmenis būtent: tėvą, motiną, seserį ir brolį.

Ir likosi ji vienų viena, kai pirštas. Net vyrą ir tą mirtis pagrobė. Du mažyčiai sūneliai taipgi žuvo.

Prieš karą ir karo metu jųjų šeimynos gyventa turtingai aristokratiškai. Tėvai valdė keturis dvarus. Maskvoj ir Petrograde turėję nuosavus kelis mūrus. Visą tai bolševikai nacionalizavę.

Klausiau: Kai tai M-me visą tai pernešėte?

— Sunku buvo. Oi sunku!... Buvau bandžius nusižudyti, bet vis išgelbėję. Nuodijausi ir tai nepavyko. Dar šiek-tiek aprimau. Degtine užpilu. Apmirštu.

Ir kur nepamirš. Jaunutė 25—27 metų. Paėiame moteries gražume. Gyvenimas eina savo keliu.

Galingas laikas užgydo visas sielos žaizdas.

Ir nūn ji jau svajoja, kai kad svajojo savo pavasario jaunystėj.

5 XI. 1921. Ir vėl M-me Eugenija Nikalojaus N. N. panėrė mane rusų tautos tragizme. Baisu darosi klausant josios pasakojimų.

Ir už ką pasmerkta rusų tauta tokiems kentėjimams? Už ką?

Gal būt, kad išpirkus savo bočių kaltes. Juk sako: kad Dievas baudžiąs už tėvų prasikaltimus net iki septintai kartai. Tad gal ir rusų nūn tautą baudžiąs už tėvų kaltes. Kaltes, kuriąs jie papildė pavergę svetimas tautas.

Ir kol nebus josios išpirktos, iki tol rusų tautai nematyti šviesios ateities.

Bet ar pasimokina rusų tauta iš šios skaudžios istorijos pamokos? Man ding, kad mažai.

Ir nūnai jie siekia savo gobšia ranka (nors patys badu miršta, mirties kvėpavimą jaučia) užsmaugti pasiliuosavusias tautas iš po jų jungo.

Labai norėtųsi, kad dar jiems vergautų. Bet to nebus! Ir rusų tautai vertėtų tai suprasti. Ir juo ji greičiau susipras, juo greičiau išauš jai šviesesnis rytojus.

Kai perskaičiau šios dienos užrašus M-me Eugenijai Nikalojaus N. N. tai baisiai jai nepatiko. (Ji pastebėjo mane užsirašant. Tad noroms nenoroms turėjau skaityti). Nepatiko, kad: sudiev vergavimas rusams!

Matyti, kad visi rusai, nors ir bado, ligų prispausti, bet vis svajoja apie: nedolinamą „Rusiją". Bet to jau nebesulauks.

Kita kas nemažiau mane nustebino, tai Prūsų lietuvių nusistatymas prieš mūsų Steigiamojo Seimo žemės reformą. Su kuriais tik nenžsikalbėki tai visi žegnojasi lyg nuo maru užsikrėtusio žmogaus. Vieti niai gi vokiečiai ūkinikai

tai tiesiog dūksta: „girdi, jus ir iš mūsų žemę atimtumėt, kai Rusijoj bolševikai.

Paminėjimas klaipėdiečiams žemės reformos — lygu užgavimas žandinėn. Tuomet jie netenka lygsvaros. Vokiečiai „heimatbundininkai", tai naudodamies išnaudoja savo tikslams: sudarymui Freistaato, kad pasinaudojus gera proga vel prisijungti prie Faterlando.

Taigi blogai vykusi žemės reforma, mums svetimtaučiuose didelis minusas.

Visgi Prūsų lietuviai nežiūrėdami į nieką pasiryžę kuogriečiausia prisijungti prie Lietuvos Respublikos.

Neilgai trukus gavau ir pasą. Reikėjo rengtis kelionėn. Už žygius, kuriuos teko panešti geriems prieteliams užmokėjau arti šimto dolerių Tokiu būdu jau man nebebuvo nieko baisu. Jau viskas man pasauly šypsojosi.

Gavęs pasą pranešiau kur reikia ir laukiau tik tinkamo vėjo, kad išskleidus sparnus ir lėkti.

Prūsų Lietuvių šventė. Tuo metu, kada rūpinausi savo kelionės sparnais Klaipėdoj įvyko Prūsų lietuvių šventė. Tokias šventes Prūsų lietuviai rengia kas metai. Jose suvažiuoja ne jaunimas, bet ir pabuvę žmonės iš visų Prūsijos kampų. Atvyksta taipgi daugumą svečių iš Didžiosios Lietuvos. Šventės prasideda dainomis. Būna sakomos įžanginės prakalbos.

Ši kartą irgi panašiai tikosi. Beto buvo pastatyta Vyduno „Vėtra" ir „Sigutė". Iš vakaro išsinešiau puikų įspūdį. Siek-tiek jį gadino kelių vaikėzų ir mergaičių girtuokliavimas ir erzinantys vokiečių kalbos garsai.

Per vakarą mudu su savo draugu arčiau susipažinome ir įėjome į artymesnius santykius su prūsų jaunimu. Daug šokome, bet dar daugiau meilių žodelių ir komplimentų klaipėdietėms prikalbėjome.—už ois labiausia mano draugas. N. N. Dėka tojo vakaro Klaipėdos jaunime mes jautėmės lyg tarpe savųjų. Užmegsti santykiai dar labiau išbujos, kai išnyks dirbtoji siena.

Gailu buvo ir skirtis. Pavydėjau draugui, kad galįs likti. Man gi reikėjo skristi į platųjį pasaulį.

Prisirengimas prie skridimo. Ryto metą anksti kėlęs išėjau oran. Visur balavo. Na, pamaniau, patsai laikas lėkti į dausas, nes sušalsiąs it garnys užsilikęs. Taigi sugrįžęs kambarin tuojau pradėjau rengtis prie išlėkimo. Sudėjęs visas savo knygas ir užslėpęs nekuriuos savo raštus dokumentus išėjau miestan. Ten pas prancūzus užvizavęs pasą del viso-ko apsilankiau ir lenkų konsulate.

Pasirodė, kad lenkai mielai leidžia be vizos klaipėdiečius važiuoti per Dancigo koridorį. Matyti ieško simpatijų.

Sugrįžęs išsiunčiau Kaunan telegrama, kad išvažiuojas Sveicarijon. Beto perspėjau draugus, kad man Klaipėdon daugiau neberašinėtų.

Ši visą vakarą praleidome su draugu ir gražuolėmis klaipėdietėmis. Oi, pavydėjo draugas, kad važiuojas į Vilgelmo Telliaus tėvynę. Gražuolės klaipėdietės gailėjosi, kad nebegreit mane pamatysiančios. Iš savo pusės aš jiems visiems pavydėjau, kad nereikia trankytis po pasaulį.

Bet kas ką žino, kas kam skirta? Žmonės kai vanduo bėga. Čia atslūgsta, — čia vėl pakyla. Vietoj nebestovi. Ir taip be perstojo.

Tasai vakaras praleistas tarpe savųjų tautiečių giliai įsmego mano atminty. Jis jau niekados nebeišdilsiąs. Sykiu nueis su manimi ir į kapus.

(Toliau bus.)

Rudaminos Piliakalnis.
Skiriu Viskantų Zonytei.

PAVASARIO ILGESYS.

Ilgėjaus supuoklėj sapnų
Pavasario rytų raustančių,
Ką pievoj tarp gėlių
Tviska deimantais rasų.

Kada nakties glūdumoj
Paupio krūmynuos
Pasigirsta tylumoj
Lakštutė dainų...

Tada nurimsta ir širdis.
Nebdaužoma audros sūkurių.
Tada pranyksta ir pasaulis
Žavingajame sūkury minčių.

Tuomet palaima jaučiama
Visatos sąrangoj didžioj,
Tuomet įvyksta vienuma
Gamtos garmonijoj kilnioj.

Kaunas 30. X. 1920 m.

Lietuvos Valstybės Konstitucija.

(Tąsa.)

43 §.

Respublikos Prezidentu gali būti renkamas kiekvienas Lietuvos pilietis, kuris gali būti renkamas atstovu į Seimą ir yra ne jaunesnis kaip 35 metų.

44 §.

Respublikos Prezidentas yra renkamas trejiems metams.

Respublikos Prezidentas eina savo pareigas ligi bus išrinktas kitas.

Respublikos Prezidentas gali būti Seimo atstatytas dviem trečdaliais visų atstovų balsų dauguma.

Tas pats asmuo negali būti renkamas Respublikos Prezidentu daugiau kaip dviem trimečiams paeiliui.

45 §.

Respublikos Prezidentui išvažiavus iš Valstybės sienų arba susirgus ir laikinai nebegalint eiti pareigų, ji pavaduoja Seimo Pirmininkas.

Respublikos Prezidentui atsistatydinus, jį atstačius, jam mirus arba susirgus ligi nebegalint daugiau eiti savo pareigų, yra renkamas kitas, tam laikui, kuris liko senojo Respublikos prezidento neatprezidentautas.

46 §.

Respublikos Prezidentas atstovauja Respublikai, akredituoja pasiuntinius ir priima svetimų valstybių pasiuntinius.

47 §.

Respublikos Prezidentas kviečia Ministerį Pirmininką, paveda jam sudaryti Ministerių Kabinetą, tvirtina sudarytą ir priima Ministerių Kabineto atsistatydinimą.

48 §.

Respublikos Prezidentas skiria ir atleidžia Valstybės Kontrolierių.

Valstybės Kontrolierius atsako Seimui, ir atstatydina, Seimui išreiškus jam nepasitikėjimą.

49 §.

Respublikos Prezidentas skiria ir atleidžia Respublikos valdininkus, kurių skyrimas ir atleidimas įstatymų yra jam pavestas.

50 §.

Respublikos Prezidentas skelbia įstatymus.

Seimo priimtieji įstatymai Respublikos Prezidento skelbiami per 21 dieną, skaitant nuo įstatymo įteikimo dienos.

Respublikos Prezidentas turi teisės per 21 dieną, skaitant nuo įstatymo įteikimo dienos, grąžinti Seimui su savo pastabomis Seimo priimtą patį įstatymą absoliutine visų atstovų balsų dauguma, tad Respublikos Prezidentas privalo jį paskelbti.

Jei Seimas dviem trečdaliais visų atstovų balsais pripažįsta įstatymo paskelbimą esant skubotą, tad Respublikos Prezidentas neturi teisės grąžinti jį Seimui antrą kartą svarstyti.

51 §.

Respublikos Prezidentas turi bausmės dovanojimo teisę.

Dovanoti bausmę Ministeriams, kurie yra nusmerkti del tarnybos nusikaltimų, Respublikos Prezidentas gali tik Seimui sutikus.

52 §.

Respublikos Prezidentas turi teisės paleisti Seimą.

Naujam Seimui susirinkus, Respublikos Prezidentas perenkamas.

Naujojo Seimo rinkimai privalo įvykti ne vėliau kaip po 60 dienų Seimą paleidus. Naujojo Seimo kadencija prasideda nuo jo rinkimų dienos.

53 §.

Respublikos Prezidentas yra vyriausias visų Respublikos ginkluotų pajiegų viršininkas.

VYTAUTAS BUILDING AND CONSTRUCTION CORPORATION

VYTAUTO BENDROVE

[STATYMUI IR MEDŽIAGOS PARŪPINIMUI].

VYTAUTO BENDROVE, inkorporuota Massachusetts valstijoje, jau suplianavo kaip pradėti savo išdirbystę Lietuvoje ir netrukus darbas bus pradėtas.

Insteigti fabrikas gaminimui įvairių rakandų, kurie nunai naujoj valstybej labai reikalingi.

Negali but Lietuvoje kita kokia pramonė taip pelninga kaip medžio išdirbystė. Su kapitalu sykiu organizuojami amatninkai ir darbininkai, kad niekumet darbo nestokuotų.

Nelauk rytojaus, check'į ar money orderį siųsk šiandien.

Bendrovės kapitalas sparčiai auga ir neužilgio bus pabranginti šėrai.

Amerikos lietuviams snaudžiant ir nenorint žinoti, kad medžio išdirbystė gali suteikti Lietuvos darbininkams milijonus dolerių pelno, svetimšaliai išnaudotojai skubina Lietuvos miškus kirsti ir leisti Nemunu medžius į užrubežį, kad ten darbininkai turėtų gerą uždarbį. Žinomas daugeliui amerikiečių lietuvių agronomas D. Pratapas rašo, kad keliaudamas Nemunu žiemą, vasarą ar rudenį regi, juog „Nemunas" nuklotas medžiais (rąstais) nuo Alytaus iki Jurbarko viena tiesiogine ir be galine paklode."

Sulyg p. Pratapą vien miškų prekyba Lietuvoje duotų didžiausią pelną ne vienai, dviem, bet dvidešimčiai bendrovių. Būtų, esą, didžiausias uždarbis dvidešimčiai bendrovių, jei anos, sukėlę kapitalą iš Amerikiečių lietuvių, užsiimtų kirtimu Lietuvos miškų ir leidimu nukirstų medžių (rąstų) Nemunu į užrubežį. Miškai, anot p. Pratapo, tai Lietuvos mainos.

Medžio išdirbystei per VYTAUTO BENDROVE augant, grynas pelnas teks lietuviams darbininkams. Visi jie turės savo teises VYTAUTO BENDROVEJE.

Susiorganizavus VYTAUTO BENDROVEI iš visų Amerikos naujokynių, daugybės įstojo į jos narius, pirkdami akcijas.

Patariame savo bendradarbiams akcijonieriams, kad dėtų pastangas, idant įtraukti į mūsų VYTAUTO BENDROVE ypač su didesniu kapitalu tautiečius. Lietuvoje dabar yra tik 2 mažos medžio išdirbimo Bendrovės. Anos uždirba po 100 procentų kas met už savo įdėtus pinigus.

Skubinkitės, kurie žadate VYTAUTO BENDROVES akcijas pirkti, pasiųst savo pinigus raštinės adresu.

VYTAUTO BENDROVES akcijos (šėrai) pardavinėjami (po 5 dolerius) vien lietuviams, ne mažiau kaip 5 ir nedaugiaus kaip 1000 kiekvienam.

VYTAUTO BENROVES akcijas galima gauti pas tos Bendrovės direktorius, teip gi pas VYTAUTO BENDROVES įgaliotus agentus arba pas Bendrovės iždininką, kuris užsistatęs kauciją sulyg valstijos reikalavimus ir kurio adresas yra:

Kaz. Brusack, Treas., 20 Hull Ave.
Maspeth, L. I. N. Y.

PARSIDUODA SALIUNAI
po visą mistų kainos, kainos neaugštos.
SODEN - 630 Real Estate Trtust
Broad and Chestnut Sts.
Phone — Walnut — 1001

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

DRAUGAS REIKALE

"111" Cigaretai

Jie yra GERI! 10¢

Pirk šiuos cigaretus ir sučėdyk pinigus.

Užkietėjimas, diegimas, mėšlungis ir kiti vidurių suirimai niekuomet nekankina šitos laimingos šeimynos.

BAMBINO

Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure

greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudikį ir motiną pralinksmina ir užganėdina.

Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš labaratorijos.

Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Už Respublikos ginkluotų pajiegų tvarkyma ir vadovavimą joms atsako Seimui Ministerių Kabinetas ar atatinkamas Ministeris.

Karo metu, Ministerių Kabinetui pasiūlius, Respublikos Prezidentas skiria Vyriausiąjį Kariuomenės Vadą.

54 §.

Respublikos Prezidentas turi teisės dalyvauti Ministerių Kabineto posėdžiuose ir juose pirmininkauti, ir reikalauti iš Ministerių Kabineto ar atskirų Ministerių pranešimų raštu apie jų darbą.

55 §.

Visi Respublikos Prezidento aktai, kad turėtų galios, privalo turėti Ministerio parašą. Atsakomybė už aktą tenka jį pasirašiusiam Ministeriui.

56 §

Ministerių Kabinetas sudaromas iš Ministerio Pirmininko ir kitų Ministerių.

Ministerių skaičių ir jų darbų paskirstymą nustato įstatymas.

57 §.

Ministeris Pirmininkas pristato pasirinktus Ministerius Respublikos Prezidentui patvirtinti. Ministerius atleidžia Respublikos Prezidentas.

58 §.

Pradėdami eiti savo pareigas, Ministeriai prisiekia arba iškilmingai pasižada bešališkai ir sąžiningai eiti savo pareigas ir pildyti Konstituciją bei įstatymus.

59 §.

Ministerių Kabinetas atsako solidaringai Seimui už bendrą Vyriausybės politiką, o kiekvienas Ministeris skyrium atsako Seimui už savo darbą jam pavestoje valdymo srityje.

Ministeriai turi turėti Seimo pasitikėjimą. Ministerių Kabinetas ir kiekvienas Ministeris turi atsistatydinti, jei Seimas stačiai pareiškia jiems nepasitikėjimą.

60 §.

Ministerių Kabinetas ruošia ir pristato Seimui įstatymų sumanymus.

Ministeriai pasilikę mažumoje, spręsdami Ministerių Kabinete įstatymų sumanymus, turi teisės savo atskirą nuomonę ir jos pagrindus išdėstyti raštu, kuris įduodamas Seimui drauge su Ministerio Kabineto įnešamuoju sumanymu.

61 §.

Ministerių Kabinetas vykdo Respublikos Konstituciją ir įstatymus, veda Respublikos vidaus ir užsienio politiką, saugoja Respublikos teritorijos neliečiamybę ir vidaus tvarką.

62 §.

Ministerių Kabineto posėdžiuos turi teisės dalyvauti patariamuoju balsu Valstybės Kontrolierius.

63 §.

Iškelti Respublikos Prezidentui, Ministeriui Pirmininkui ar kitam kuriam Ministeriui draudžiamąją bylą del jų tarnybos nusikaltimų ar del Valstybės išdavimo turi teisės tik Seimas absoliutine visų atstovų balsų dauguma.

Iškeltą bylą sprendžia Aukščiausiasis Lietuvos Teismas.

V. TEISMAS.

64 §.

Teismas sprendžia eidamas įstatymais Respublikos vardu.

65 §.

Teismo sprendimas negali būti keičiamas arba naikinamas kaip tik teismo, įstatymuose nurodyta tvarka.

Amnestija teikiama įstatymų keliu.

66 §.

Teismų organizaciją, kompetenciją ir jurisdikciją nustato įstatymas.

67 §.

Aukščiausiasis Teismas visai Respublikos teritorijai tėra vienas.

68 §.

Teismas sprendžia administracijos įsakymų teisėtumą.

69 §.

Teismas visiems piliečiams yra lygus.

Karius del tarnybos nusikaltimų teisia tam tikri teismai.

Ypatingieji teismai gali būti steigiami tik karo metu arba karo padėčiai esant.

VI. VIETOS SAVIVALDYBĖ.

70 §.

Valstiečiams ir miestams laiduojama savivaldybės teisė įstatymų ribose.

Vietos savivaldybės organų rinkimų pagrindan dedama visuotinis, lygus, tiesus ir slaptas balsavimas.

71 §.

Savivaldybės organai rūpina Valstybės vietos valdymo reikalus įstatymuose nurodyta tvarka.

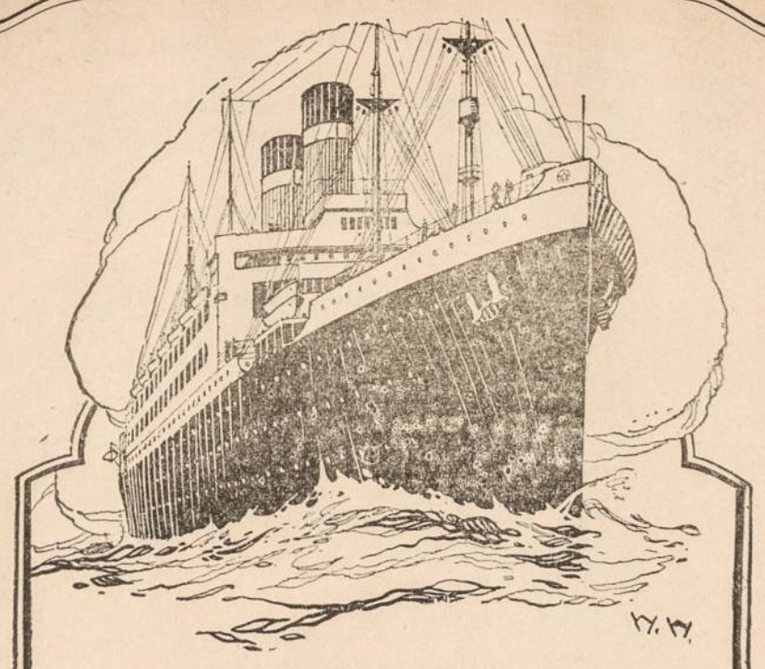
Jie turi teisės uždėti mokesnių vietos savivaldybės reikalams, eidami tam tikrais mokesniu įstatymais.

72 §.

Vyriausybė prižiūri, kad vietos savivaldybės organai eitų savo pareigas, ir kad jų darbas nebūtų priešingas Valstybės įstatymams.

Vietos savivaldybės organų ginčo bylas su Vyriausybės organais galutinai sprendžia teismas.

(Pabaiga bus.)

AR KELIAUJATE Į SENĄJĄ TĖVYNĘ?
Reikalaukite šitos dykai duodamos knygelės.

Ji yra parašyta tamstos kalboje ir lengvai suprantama, Gausi tamsta taip pat visokių informacijų apie UNITED STATES LINES laivus. Kokia kliasa nekeliautum, pirma, antra ar trečia, visados busi patenkintas, gausi gerą ir mandagų patarnavimą.

Trečios kliasos pasažieriams duodama kambariai su 2, 4 ir 6 lovom. Atskiri kambariai duodami keliaujantiems su šeimynomis. Maistas yra geriausios rųšies, ir jo duodama pakankamai.

Atkeliaujantiems Laivakortės.

Jei norite parsitraukti savo gimines iš Senosios Tėvynės, apmokėk jųjų kelionę per UNITED STATES LINES. Užtikrink jiems gerą patarnavimą, patogumus — tegul jie keliauja po Žvaigždėtosios Vėliavos Globa.

Reikalauk dykai duodamos knygelės.

Atsiųsk, iškirpęs, žemiau padėtąjį kuponą ir gausi musų valdžios autoritetingą knygutę apie pasus, kelionę, mokesnius nuo pelno ir tt. Ji nieko tamstai nekainuos, bet gausi informacijų apie musų gražius laivus. Siųsk šitą blankutę tuojaus.

Informacijų apie laivų išplaukimą ir laivakortes reikalaukite adresuodami:

UNITED STATES LINES

Moore and McCormick, Inc., Roosevelt Steamship Co., Inc.
45 Broadway, New York City

U. S. Shipping Board
Passenger Dept. 606 H2
45 Broadway, New York

INFORMACIJŲ BLANKA.
U. S. Shipping Board, Passenger Dept. 606 H2
45 Broadway, New York City
Meldžiu atsiųsti man dykai knygutę apie kelionės faktus. Taip pat ir pilnas infor. apie U.S. Lines laivus į Europą, iš Europos.
Vardas-pavardė .....
Adresas .....

IŠ KELIONĖS
PO
EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Žvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais .	3.50

Galima gauti „Žv." Knygyne

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.
arba
Chamberlain, 14 Grand Street,
Maspeth, N.Y.

Bell Phone Oregon 3995 M
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M
„ 2 „ 4 P. M.
„ 7 „ 8 P. M.
Nedėliomis „ 10 „ 8 P. M.

„ŽVAIGZDES" PAVIENIUS NUMERIUS PHILADELPHIJOJ galima gaut „Žvaigždės" spaustuvėje ir pas Antaną Kryžanauską Salmon & Venango Sts.

EXKURSIJA KAS SUBATA
In Kauna $106.60; In Liepoją $107 ir $5.00 war tax,
Iš Kauno ir Liepojaus į New Yorką $106 ir $8.00 head tax,
PINIGU SIUNTIMAS LIETUVON
Amerikos Doleriais. ir Auksinais, žemiausiu dienos kursu
Pinigus Lietuvoje gauna laike 25—30 dienų.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave.,
Brooklyn, New York.

Telphonas Bell: Kensington 2651 W
Dr. F. Trygar
Gydytojas Akušeras ir Chirurgas
3119 Richmond Str., Phila., Pa.
Valandos: nuo 8 iki 10 iš ryto, nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare, nedėldieniais nuo 11 iki 2 ir nuo 6 iki 9.

DIDELĖS DOVANOS.

TEMYKIT GERAI:

Kurie prisiųs prenumeratą vieniems metams už „Žvaigždę" $2.00, tiems duosime knygų už $1.00; kas prisiųs prenumeratą dviems metams $4.00, tie gaus dovanų už $2.00 knygų iš „Žvaigždės" spaustuvės.

Lai nei vienas lietuvis nebūna be „Žvaigždės". „Žvaigždė" visuomet drąsiai skelbia teisybę, nepaisant ar tas kam patinka ar ne. „Žvaigždėje" nerasite tuščių plepalų (apie neva kokių ten „didvyrių—veikėjų" „didžiausnuopelnus", užtat joje rasit daug akyvų, naudingų skaitymų: straipsnių, žinių ir t.t. iš savo tėvynės ir iš viso pasaulio. Pasiskubinkit prisiųst prenumeratą, ir atsilyginti užvilktą skolą už „Žvaigždę".

"111" Cigaretai

10¢
Jie yra GERI!

ATNAUJINKIT „ŽVAIGZDES" PRENUMERATA.
UZSIRASYKIT „ŽVAIGZDE" SAU IR SAVO GIMINEM LIETUVOJE. „ŽVAIGZDE" į Lietuvą kainuoja tiek pat kaip ir Amerikoje — tik $2.00.

PARDUODA

Bučernę ir Hardvare store prie Salmon ir Venango g-vių palei šv. Jurgio lietuvių bažnyčią, Philadelphijoj. Abi krautuvi —kampiniai namai. Biznis išdirbtas, pirkimo sąlygos geros, kreiptis į Antaną Kryžanaucką
Salmon & Venango Sts., Philadelphia, Pa.
Pardavimo preižastis — išvažiuoja į Lietuvą.

"ŽVAIGŽDĖS"
SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIUS IR DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREITAI.

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUDA

★ ★ ★

Kreipkis ant adreso:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa